

Alexandra CHIVARZINA (Moscow)

COLOR TERMS FOR BLUE IN THE BALKAN LANGUAGES

Abstract: Blue is one of the most interesting colors for traditional folk culture and the color terms system. Given the theory of color terms evolution by Berlin and Kay (1969), the term for blue is supposed to appear in a language at the stage when the first basic color terms are already defined. The marginality of blue is duplicated in the traditional folk culture, which may directly or indirectly indicate the use of definite lexemes in artifact naming. This article proposes to consider the functioning of the color terms for blue and its shades, using the example of the Balkan Slavic languages in comparison to the Albanian and Romanian ones.

Keywords: basic color terms; blue; Balkan languages; traditional folk culture.

ACKNOWLEDGMENTS

The study was supported by the Russian Science Foundation with a grant (project No. 17-18-01373).

REFERENCES

- Berlin & Kay 1969: Berlin, B., Kay, P. *Basic color terms: their universality and evolution*. Berkeley & Los Angeles: University of California Press.
- Djordjević 2002: Djordjević, T. R. *Životni krug: rođenje, svadba i smrt u verovanjima i običajima našeg naroda*. Niš: Prosveta.
- Ivić 1995: Ivić, M. Plava boja kao lingvistički problem. V: Čolović, I. (ured.): *O zelenom konju. Novi lingvistički ogledi*. Beograd: Slovoğraf, 59-86.
- Ngjyrat e ylberit 2011: *Ngjyrat e ylberit // Shtëpia botuese Albas*.
- Pastoureau 2000: Pastoureau, M. *Bleu. Histoire d'une couleur*. Paris : Le Seuil.
- Radenković 1996: Radenković, Lj. *Narodna bajanja kod Južnih Slovena*. Beograd: Prosveta, Balkanološki institut SANU.
- St. Clair 2017: St. Clair, K. *The Secret Lives of Color*. Penguin Books.
- Белова 2009: Белова, О. В. Синий цвет. В: *Славянские древности. Этнолингвистический словарь*. Том 4 (П-С). Москва: Международные отношения, 640. [Belova, O. V. Siniy tsvet. V: *Slavyanskiye drevnosti. Etnolingvistiicheskiy slovar*. Том 4 (P-S). Moscow: Mezhdunarodniye otnosheniya, 640.]

Дугушина 2016: Дугушина, А. С. *Родинная обрядность албанцев Буджука и Приазовья (XX – начало XXI в.)*. Диссертация на соискание ученой степени кандидата исторических наук. Санкт-Петербург. [Dugushina, A. S. *Rodinnaya obryadnost' albancev Budzhuka i Priazovya (XX – nachalo XXI v.)*. Dissertatsiya na soiskanie uchenoy stepeni kandidata istoricheskikh nauk. Saint-Peterburg.].

Карнобатския край 1993: *История и култура на Карнобатския край*. Том 3. София: Българска Академия на науките, Институт по история. Етнографски институт с музей. [*Istoriya i kultura na Karnobatskiya kray*. Том 3. Sofia: Balgarska Akademiya na naukite, Institut po istoriya. Etnografski institut s muzey.].

Макарцев 2013: Макарцев, М. Дискуссия после доклада Н. Г. Голант. В: *Троица. Русалии. Певтѣкоостѣ. Rrëshajët... К мотиву зеленого в балканском спектре (Материалы круглого стола 17 апреля 2012 года)*. Москва: ИСЛ, 42. [Makartsev, M. *Diskussiya posle doklada N. G. Golant // Troica. Rusalii. Pevtѣкоостѣ. Rrëshajët... К мотиву зеленого в balkanskom spektre (Materialy kruglogo stola 17 aprelya 2012 goda)*. Moscow: ISL, 42.].

Новик 2011: Новик, А. А. Образ России в Албании: от столетия XVIII до XXI. В: Т. А. Степченко (глав.ред.): *Проблемы славяноведения. Сборник научных статей и материалов*. 13 (2011). Брянск: РИО БГУ, 150-175. [Novik, A. A. *Obraz Rossii v Albanii: ot stoletiya XVIII do XXI*. V: T. A. Stepchenko (Glav.red.): *Problemy slavyanovedeniya. Sb. nauchnyh statey i materialov*. 13 (2011). Bryansk: RIO BGU, 150-175.].

Петреска 2002: Петреска, В. *Свадбата како обред на премин кај Македонците од Брсјачката етнографска целина*. Скопје: Институт за фолклор „Марко Цепенков“. [Petreska, V. *Svadbata kako obred na premin kaj Makedoncite od Brsjachkata etnografaska celina*. Skopje: Institut za folklor “Marko Cepenkov”].

Плотникова 2004: Плотникова, А. А. *Этнолингвистическая география Южной Славии*. Москва: Индрик. [Plotnikova 2004: Plotnikova, A. A. *Etnolingvisticheskaya geografiya Yuzhnoj Slavii*. Moskva: Indrik.].

Плотникова 2016: Плотникова, А. А. *Славянские островные ареалы: Архаика и инновации*. Москва: ИСЛ РАН. [Plotnikova 2016: Plotnikova, A. A. *Slavyanskiye ostrovnyye arealy: Arhaika i innovacii*. Moskva: ISL RAN.].

Родопи 1994: *Родопи: традиционна народна духовна и социалнонормативна култура*. София: Етнографски институт с музей при БАН. [Rodopi 1994: *Rodopi: tradicionna narodna duhovna i socialnonormativna kultura*. Sofia: Etnografski institut s muzey pri BAN.].

Сакар 2002: *Сакар: етнографско, фолклорно и езиковно изследване. Етнографски проучвания на България*. София: Етнографски институт с музей при БАН, Академично издателство „Проф. Марин Дринов“. [Sakar 2002: *Sakar: etnografsko, folklorno i ezikovo izsledvane. Etnografski prouchvaniya na Balgariya*. Sofia: Etnografski institut s muzey pri BAN, Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”].

Седакова 2011: Седакова, И. А. Система цветообозначений в болгарском языке. В: А. П. Василевич (отв. ред.): *Наименование цвета в индоевропейских языках*. Москва: КомКнига, 185-197. [Sedakova 2011: Sedakova, I. A. *Sistema cvetooboznacheniy v bolgarskom yazyke*. V: A. P. Vasilevich (otv. red.) *Naimenovaniye cveta v indoevropeyskih yazykah*. Moskva: KomKniga, 185-197.].

Узенёва 2010: Узенёва, Е. С. *Болгарская свадьба: этнолингвистическое исследование*. Москва: Индрик. [Uzeneva 2010: Uzeneva, E. S. *Bolgarskaya svadba: etnolingvisticheskoye issledovaniye*. Moskva: Indrik.].

ABBREVIATIONS

author's records 2018 = my own records as part of an ethnolinguistic expedition to the district of Kumanovo (Northern Macedonia) in 2018.

Candrea, Densusianu = Candrea, L-A., Densusianu, O. *Dicţionarul etimologic al limbii române. Elementele latine (A-Putea)*. Bucureşti: Librăriile SOCEC & Co.; Editura Paralela 45, 1907.

Clédat = Clédat, L. *Dictionnaire étymologique de la langue française*. Paris: Hachette, 1914.

Fjalor = *Fjalor i gjuhës së sotme shqipe*. Tiranë: Akademia e Shkencave e RPS te Shqiperise, Instituti i Gjuhesise dhe i Letersise, 1980.

FSGjSh = *Fjalor sinonimik i gjuhës shqipe*. Tiranë: Botimet Toena, 2002.

Orel = Orel, V. *Albanian Etymological Dictionary*. Leiden; Boston; Köln: Brill, 1998.

Pokorny = Pokorny, J. *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*. Vol. 1. Bern, Munich: A. Francke, 1959.

RKM = *Rečnik kosovskog-metohiskog dijalekta*. Sveska 2. Beograd: Planeta, 1932.

RSJ = *Rečnik srpskoga jezika*. Novi Sad: Matica srpska, 2011.

Skok 1971 = Skok, P. *Etimologijski rjecnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Knj. 1 (A - J)*. Zagreb: Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1971.

Skok 1972 = Skok, P. *Etimologijski rjecnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Knj. 2 (K - poni')*. Zagreb: Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1972.

Skok 1973 = Skok, P. *Etimologijski rjecnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Knj. 3 (ponii' - Z)*. Zagreb: Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1973.

Zlatanović = Zlatanović, M. *Rečnik govora juga Srbije* (provincijalizmi, dijalektizmi, varvarizmi i dr.). Vranje: Učiteljski fakultet u Vranju, 2014.

БЕР = *Български етимологичен речник*. София: БАН, 1971-. [*Balgarski etimologichen rechnik*. Sofia: BAN. 1971-.].

Геров = Геров, Н. *Речник на българския език*. Том 4. София: 1978. [*Gerov. N. Rechnik na balgarskia ezik. Tom 4*. Sofia: 1978].

ЕМ 1998 = *Извори за българската етнография. Том 3. Етнография на Македония. Материали од архивното наследство*. София: Македонски научен институт, Етнографски институт с музей, Академично издателство «Проф. Марин Дринов». [*Izvori za balgarskata etnografiya. Tom 3: Etnografiya na Makedoniya. Materiali od arhivnoto nasledstvo*. Sofia: Makedonski nauchen institut, Etnografski institut s muzey, Akademichno izdatelstvo «Prof. Marin Drinov»].

Фасмер = Фасмер, М. *Этимологический словарь русского языка в четырех томах*. Том 3 (Муза-Сят) / пер. с нем. и доп. Н. Трубачева [Vasmer, M. *Etimologicheskij slovar russkogo yazyka v chetyrekh tomah. Tom 3 (Muza-Syat)* / per. s nem. i dop. O. N. Trubacheva. Moscow: Progress, 1987].

Ширилова = Ширилова, В. *Голем лексикон на странски зборови и изрази*. Скопје: Топер,

БАЛКАНСКО ЕЗИКОЗНАНИЕ
LINGUISTIQUE BALKANIQUE

2001. [Shirilova, V. *Golem leksikon na stranski zborovi i izrazi*. Skopje: Toper, 2001].

E-RESOURCES

<Arkivalajmeve.com> publication date 19.05.09; appeal date 08.06.2017.

DEX = *Dicționar explicativ al limbii române* | *dexonline* <<https://dexonline.ro>> appeal date 01.02.2020.

<Telegrafi.com> publication date 12.04.2011; appeal date 06.06.2017.

Alexandra Chivarzina, Junior reseacher, PhD student

Institute of Slavic Studies

Russian Academy of Sciences

Moscow, Russia

e-mail: mss-vah@yandex.ru

Published on: 21 Dec. 2020